

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 12P/314/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5711215872
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2012:5711215872.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudcom JUDr. Romanom Tichým vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti

J. Ľ., K.. XX.XX.XXXX,

U. Ľ., K.. XX.XX.XXXX,

V. Ľ., K.. XX.XX.XXXX,

zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Martine, deti rodičov, matky: U. Ľ., K.. XX.X.XXXX, O. B., T. W.. D. U. Q. XX a otca: I. Ľ., K.. X.X.XXXX, O. B., T. W.. D. U. Q. XX, I.Č.. O. Q., T. B.. V.. I. XX/XX, maloleté deti bytom ako matka v konaní o návrhu otca o zníženie výživného takto

r o z h o d o l :

Súd návrh otca o zníženie výživného v celom rozsahu zamieťa.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 6.12.2011 sa otec maloletých detí domáhal

zníženia výživného zo sumy 90,- Eur na 25,38 Eur na maloletého Lukáša, zo sumy 90,- Eur na 25,38 Eur u maloletého Adama a zo sumy 60,- Eur na sumu 25,38 Eur a to spätne od 1.5.2011. Naposledy o výživnom bolo rozhodované rozsudkom tunajšieho súdu 20P/291/2010 dňa 26.4.2011, kedy súd schválil rodičovskú dohodu v tom zmysle, že od 1.4.2011 sa otec zaväzuje platiť na výživu maloletého Lukáša 90,- Eur, maloletého Adama 90,- Eur a na maloletého Petra výživné vo výške 60,- Eur. V návrhu uviedol, že od posledného pojednávania sa pomery na jeho strane zmenili, od 18.10.2011 je evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, bez nároku na poberanie dávok v nezamestnanosti. Dňa 3.10.2011 bol nútený zrušiť živnostenské oprávnenie, nakoľko živnosť bola v roku 2011 stratová a nevykazovala žiadny reálny zisk už od mája 2011. Práce, ktoré vykonával ako maliar natierač sa z dôvodu ekonomickej krízy hľadali čoraz ťažšie. Má ešte dve vyživovacie povinnosti k deťom, ktoré nepochádzajú z manželstva

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, oboznámením sa s listinnými správami, so správami o príjmoch rodičov, so správou zo sociálneho prieskumu ako i s trvale pripojeným spisom Okresného súdu Martin sp. zn. 20P/291/2010.

Súd po takto vykonanom dokazovaní zistil tento skutkový a právny stav:

Rodičia dieťaťa nie sú manželia, nežijú spolu. Ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 8C/22/2005 zo dňa 20.4.2005, kedy boli maloleté deti zverené do výchovy a opatery matke a otec bol zaviazaný platením výživného na maloleté deti po 624,- Sk. Naposledy o výživnom bolo rozhodované rozsudkom tunajšieho súdu 20P/291/2010 dňa 26.4.2011, kedy súd schválil rodičovskú dohodu v tom zmysle, že od 1.4.2011 sa otec zaväzuje platiť na výživu maloletého Lukáša 90,- Eur, maloletého Adama 90,- Eur a na maloletého Petra výživné vo výške 60,- Eur. Súd pritom vychádzal z toho, že matkin príjem bol cca 538,- Eur mesačne, otec mal otvorenú živnosť, podnikal v oblasti maliarstva a natieračstva, kde za rok 2009 mal príjmy zo živnosti vo výške 6 800,- Eur, výdavky 2 720,- Eur a základ dane 4 080,04 Eur. Maloleté deti boli v tom čase žiakmi základnej školy, mali zdravotné problémy.

Otec na pojednávaní vypovedal, že svojho písomného návrhu sa pridrižava, na skutočnostiach tam uvedených sa nič nezmenilo, je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie bez nároku na podporu a to od 18.10.2011, Pracoval ako maliar, ale živnosť musel zrušiť z dôvodu ekonomickej krízy. Býva u rodičov v ich byte. Náklady na domácnosť nevedel uviesť, prispieval im príležitostne, ale od doby, čo je evidovaný, neprispieva im ničím., rodičia od neho nepožadujú nič, kompletne ho financujú. Vlastní v rámci BSM rodinný dom, ktorý bol ohodnotený v roku 2005 na sumu 600 000,- Sk, žena mu chce vyplatiť 5 000,- Eur, má exekúciu na polovicu domu vo výške 700,- Eur. Dlhy má ešte z manželstva, nakupovali na karty ľadničku, televízor. Na živnosť pracoval od roku 2005, príjmy mal rôzne, nemá prehľad o tom, aké sumy fakturoval. Je vyučený v odbore stolárstva. Výživné neplatí, nemá z čoho, čaká ho operácia kĺbu, má zápal pravého kĺbu, chodí po lekároch, neurológoch. Súdu predložil objednávky na vyšetrenie magnetickou rezonanciou.

Matka na pojednávaní uviedla, že žije v 2-izbovom rodinnom dome spolu so 6-imi deťmi, jedná sa o starý rodinný dom, kde je spoločný dvor s asociálmi. Náklady má 400,- Eur mesačne za kúrenie, 8,- Eur hradí elektrinu, spláca práčku, splatila televízor a chladničku, uhrádza plyn. Maloletý Adam a Lukáš chodia do špeciálnej súkromnej školy, kde hradí 300,- Eur ročne. Tri deti sú už dospelé. Matka pracuje v ECCO Slovakia s príjmom cca 460,- Eur. Uviedla, že otec neplatí výživné ani pred rozhodnutím súdu, stále sa priživoval na nej a na deťoch, výživné dlhuje od roku 2005. Bolo mu jedno, či majú deti čo jesť, bolo mu jedno, že nemali čím kúriť, odsťahoval sa k rodičom, oni ostali bývať v chlade a zime. V roku 2005 ich manželstvo bolo rozvedené, stále sa bojí, že príde exekútor a že im zoberie strechu nad hlavou. Otec nemal založený účet, neplatil si telefóny. Z toho, čo si požičal, nevidela ani korunu. Otec je nezodpovedný ľajdák, ležal stále v posteli, nechcelo sa mu robiť, denno-denne pije. Aj ona je chorá na chrbticu. Keď si neplatí poplatky, nemôže ani nič dostať. Záverom uviedla, že ak otec žiada zvýšiť výživné, tak mu ona bude prispievať po 25,- Eur a nech sa o deti stará, ona má tiež osteoporózu. Záverom uviedla, že hneď po skončení pojednávania otec určite pôjde jazdiť na „Strele“.

Kolízny opatrovník tak na pojednávaní, ako aj v správe doporučil návrh zamietnuť, nakoľko zníženie by malo veľmi negatívny dosah na životnú úroveň maloletých detí a uspokojovanie ich základných životných potrieb. Matka pracuje s príjmom 630,- Eur vrátane bonusu, poberá rodinné prídavky na 3 deti. Maloletý Lukáš, je kvôli prekonanej kóme v detstve mentálne retardovaný, je žiakom 9. ročníka a maloletý Adam, ktorý má poruchy učenia je žiakom 7. ročníka Špeciálnej základnej školy, kde matka obom hradí školné po 150,- Eur ročne, vyžadujú si každý špeciálny prístup. Maloletý Adam navštevuje 7. ročník a maloletý Tomáš je žiakom 4. ročníka základnej školy. Deti sa stravujú doma, matka si nemôže z finančných dôvodov im hradieť obedy v škole.

Zo správy zamestnávateľa matky Trimleader, a.s. Košťany, súd mal za preukázané, že matka dosahuje priemerný mesačný príjem za rok 2011 vo výške 462,12 Eur.

Zo správy ÚPSVaR Martin mal súd za preukázané, že matka poberá rodinné prídavky na tri deti vo výške 67,62 Eur.

Zo správy daňového úradu Martin mal súd za preukázané, že otec v roku 2009 dosiahol príjmy vo výške 6 800,08 Eur, výdavky 2 720,04 Eur, základ dane 4 080,04 Eur, za rok 2010 mal príjem 27 047,047,28 Eur, výdavky 23 052,27 Eur, základ dane 3 995, 01 Eur. Za rok 2011 mal príjmy 5 562,00 Eur, výdavky 2 014,00 Eur, základ dane 3 548,- Eur.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Súd po zhodnotení dokazovania dospel k záveru, že návrh otca o zníženie výživného nie je dôvodný. Otec podal návrh na zníženie výživného z toho dôvodu, že je od 18.10.2011 evidovaný ako uchádzač o zamestnanie bez nároku na dávku v nezamestnanosti. Od mája 2011 nemal v podnikaní žiadny reálny zisk a z toho dôvodu bol dňa 3.10.2011 nútený zrušiť živnostenské oprávnenie. Uviedol, že má ešte dve vyživovacie povinnosti. Pomery na strane matky a maloletých detí od posledného rozhodovania sa v podstate nezmenili, skôr s pribúdajúcim vekom a zdravotným stavom detí sa úmerne neustále zvyšujú. Pokiaľ ide o pomery na strane matky, tieto sa tiež zmenili, keďže táto pracuje u rovnakého zamestnávateľa, kde súd mal za preukázané, že matkin príjem sa znížil v porovnaní s príjmom v čase posledného rozhodovania súdu o cca 100,- Eur. Na strane otca bolo síce zistené, že od 18.10.2011 je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a dňom 3.10.2011 ukončil živnosť. Na pojednávaní uviedol, že má problémy s kĺbom a súdu predložil doklady, týkajúce sa zdravotného stavu, ale tieto sa týkali najmä vyšetrení, ktoré má v budúcnosti absolvovať ohľadne zranení spôsobených treťou osobou, týkajú sa úrazu, ktorý bol pred dvoma mesiacmi, takže na zdravotné problémy otca súd neprihliadal z toho dôvodu, že nemohli byť dôvodom pre ukončenie živnosti. Osobitne za situácie, kedy otec vo svojom návrhu poukazoval na to, že v rámci vykonávania živnostenskej činnosti sa mu nedarilo z dôvodu krízy, hoci porovnaní daňových základov za obdobie rokov 2009, 2010 a pomernú časť roku 2011, súd zistil, že základy dane sú približne rovnaké. Zároveň je vhodné povšimnúť, že otec sa pred cca rokom

dobrovoľne zaviazal platiť stanovené výživné, ktoré však podľa vyjadrenia rodičov nikdy riadne neplatil. V zmysle zákona o rodine má byť životná úroveň detí a rodičov rovnaká. Súd je tiež povinný prihliadnúť aj na osobnú starostlivosť rodiča o dieťa. Táto osobná starostlivosť je postavená na roveň finančným plneniam, pretože matka nezabezpečuje deťom len nákup stravy a ošatenia, ale zabezpečuje aj všetky ostatné ich potreby a to bývanie, stravovanie, hygienu, zabezpečenie lekárskej starostlivosti a pod. Otec sa s deťmi nestretáva, výživné neplatí. Iným spôsobom sa na ich výžive a výchove nepodieľa. Zákon pred potreby rodiča stavia potreby dieťaťa.

Súd nevyhovел návrhu otca na zníženie výživného, nakoľko nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov na strane otca, ktoré by odôvodňovali takéto rozhodnutie. Skôr sa zmenili pomery na strane matky, kde sa jej príjem znížil o 1/5-inu a tiež výdavky na deti sa neustále zvyšujú v súvislosti s ich vekom a hlavne zdravotným stavom. Pokiaľ ide o argumenty otca, že nie je schopný plniť si výživné v stanovenej výške, nakoľko je bez príjmu, živia ho rodičia, je potrebné konštatovať, že jeho príjmy sú znížené, avšak túto situáciu možno otcovi pričítať na vrub, keďže zdravotné problémy mohol riešiť aj bez zrušenia živnostenského oprávnenia s tým, že ak by sa preukázalo, že jeho schopnosť pracovať je obmedzená, mohol si uplatniť v primeraných lehotách nárok na invalidný dôchodok. Z výpovede otca je teda zrejmé, že má snahu vykresliť svoju situáciu tak, že nebolo v jeho možnostiach a schopnostiach plniť si vyživovaciu povinnosť, avšak súd dospel k záveru, že otec za vzniknutú situáciu nesie zodpovednosť sám. V tomto smere sa podľa názoru súdu od posledného rozhodnutia nič podstatné nezmenilo.

Výrok o trovách konania má svoje opodstatnenie v ust. § 146 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu. Vzhľadom k tomu, že daný typ konania je takýmto konaním, ktoré môže byť zahájené i bez návrhu a súd pri úvahe o rozhodnutí o trovách tohto konania nezistil ani žiadne zvláštne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhradu trov konania niektorému z účastníkov, konštatuje sa v záverečnom výroku tohto rozhodnutia, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 204 ods.1 OSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods.1 OSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.2 OSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods.1 OSP).